

ПІСНЮ ДАРУЄМ НА ДОБРО

Наша поліська земля багата народними самобутніми талантами, які творять справжнє, випробуване часом животворне мистецтво, примножують духовні цінності – українську народну пісню, традиції, звичаї і обряди нашого народу.

Саме такі вічні духовні цінності впродовж 15 років популяризує знаний і відомий не лише на Зарічненщині народний аматорський фольклорний колектив села Вичівка. Він був створений у 2003 році, а ініціатором його створення та першим керівником стала Ольга Павлівна Войтович, на той час завідувача місцевим сільським клубом, змалку закохана у народну пісню. Маючи неабиякі організаторські здібності та творчий талант, вона зуміла так організувати роботу в колективі, що за короткий час він здобув визнання не тільки в районі, а й в області. Тож, за високу майстерність та популяризацію народної пісні, вже через рік з часу створення, колектив отримав високе і почесне звання «народний аматорський». Він - активний учасник майже всіх культурно-мистецьких заходів в районі, бере постійну участь в організації та проведенні заходів в рідному селі, здійснює виїзні концерти в села Зарічненщини тощо. Ще учасники цього народного колективу відзначаються пошуками власного репертуару та індивідуальним стилем. Йому притаманні, насамперед,

той час було 35 років. Поступово колектив розширювався, бо бажаючих не бракувало, і за перший рік зріс уже до 12 учасників. Перші наші виступи, звичайно, були на сільській та районній сценах. А далі, побачивши, що ми можемо добре співа-

ти і в нас є свій автентичний стиль, нас почали запрошувати і на область. Зокрема, перший наш дебют на обласній сцені відбувся в 2004 році в місті Корець, на обласному фольклорному святі «Чарівна ніч, Купальська ніч», де нас дуже гарно прийняли глядачі і було за честь там виступати. В тому ж році наш колектив отримав і почесне звання «народний аматорський», яке ми періодично підтверджуємо

ський, щоб записати наш спів. Ми тоді належно підготувалися і в клубі зустріли його з дружиною традиційним короваєм та цілим театралізованим концертним виступом – у сценічних костюмах, з піснями за прадавнім прядильним станком, відобразивши колишні вечорниці нашого села. Професор був вражений від побаченого сценічного втілення давніх вичівських народних традицій. І у захваті говорив, що досі нічого подібного ніде не бачив. А коли під вечір у клубі погасло світло (тоді це досить часто бувало) і ми запалили свічки, то й сама атмосфера вже набула того прадавнього часу. Поляк навіть сказав, що поскільки він зі своєю дружиною не вінчаний, то сприйняв все це представлене нами дійство як власне весілля... Загалом, для нас ті часи були золотою порою – ми були постійно у творчому пошуку, знаходили нові народні пісні, обрядові композиції, звичаї, з натхненням розчували їх, плідно проводили репетиції... Відповідно, їздили з виступами скрізь, куди нас запрошували. З часом, склад колективу змінювався, оновлювався, молодів, та всі, хто працював в ньому, а це близько 20 чоловік, вписали в його літопис свою сторінку. І я щиро вдячна всім учасникам цього прекрасного ансамблю за відданість народній пісні, за любов до рідного села, за підтримку і допомогу у вирішенні багатьох культуросвітніх справ. Нині вже другий рік колектив очолює інший керівник Інна Шкода – так вийшло, що після десяти років

- Розкажіть трохи за репертуар, як підбирали його, де шили чи діставали сценічні костюми?

- Спочатку, коли ми починали свою діяльність, у нас було лише 18 народних пісень, записаних, в основному, від наших місцевих старожилів. Далі, завдяки проведеної дослідницької роботі, репертуар поступово поповнювався новими різножанровими піснями: українськими народними, фольклорними, ліричними, жартівливими та піснями з календарно-обрядової тематики (колядки, щедрівки, купальські пісні), які передаються з покоління в покоління. Отож, маючи такий широкий репертуар, ми старалися на кожному святі чи фестивалі співати щоразу якусь іншу, нову пісню, щоб не повторюватись. А стосовно сценічних костюмів, то їх собі шили самі, причому, підбираючи їх до колишнього святкового вбрання наших пращурів. Спідниця – з тоненької шерстяної тканини (польської). І обов'язково на ній були нашиті стрічки, а по низу – мереживо. Так колись вдягались вичівські жінки і дівчата і саме по їхньому одязі й дізнавались, звідки вони, з якого села. Тож, такий одяг ми і відобразили у своїх сценічних костюмах. Блузки також вишивали самі, дотримуючись колишнього вичівського стилю вишивки. Хустки вже купували, бо наметки, які в селі носили в давнину жінки, серед нас ніхто не вмів їх правильно пов'язати та завити...

- Я знаю, що Ваш колектив відродив такий старовинний на Поліссі обряд як Водіння Куста, який досі проводять лише в Сваривцевичах. Як це Вам вдалося?

- Попри поширену думку, що Во-

відродження, збереження та популяризація пісенних традицій поліського краю і, зокрема, рідного села, їх наслідування та сценічне втілення, традиційні, автентичні народні костюми – все це дає народному аматорському фольклорному колективу з Вичівки неповторного, самобутнього колориту.

У 2003 році я була призначена на посаду завідувачою клубом села Вичівка, тож мені й одразу прийшла така ідея – створити фольклорний колектив народного співу з місцевих голосистих жіночок, – розповідає Ольга Павлівна. – Цю ідею схвалили та підтримали у відділі культури та в районному Будинку культури. Тож, заручившись їхньою підтримкою, я пішла по селу підбирати для колективу учасниць. Деяких кандидатів до нього я вже знала, деякого мені порадили старші люди. І ось на перших порах нас підібралося таких шість жінок, в основному, вже немолодих за віком, які любили українську пісню і мали добрий голос. Найстаршою серед нас була Марія Іванівна Хомич, з 1934 року народження (на превеликий жаль, її вже нема з нами). Вона не тільки мала хороші вокальні дані – могла співати і першим, і другим голосом, а й знала багато народних пісень, давніх поліських звичаїв та традицій. Загалом, вона була нам як мати і саме вона навчила нас усьому, що сама знала, і головне – навчила, як правильно співати. Також до першого складу колективу увійшли: Ольга Музичко, Надія Полюхович, Олена Костюкович, Олена Шкіло, Віра Банковська, Ганна Шкода, Надія Шкаралевич, Надія Місюра та наймолодша серед нас – Люба Місюра, якій на

до цього часу. А через рік ми були запрошені в Рівне, уже на міжнародний фольклорний фестиваль «Древлянські джерела», в якому, окрім українських колективів, були багато учасників з Балканських країн, Прибалтики, Білорусі, Грузії та ін. На ньому ми отримали незабутні враження, адже саме там відчули себе справжніми артистами. А ще пам'ятним для нас це свято стало через те, що саме нашому колективу довірили честь першими іти в колоні учасників фестивалю, представляючи Рівнщину. В голові цієї майже кілометрової колони ми тоді пройшли центральною вулицею Рівного від органного залу через усе місто... Згодом до колективу була залучена музика – баян та бубон. Бубон, до речі, власноруч змайстрував наш бубніст Петро Васильович Секретар, на жаль, нині також уже покійний. А за акомпаніатора став мій чоловік Василь Войтович. Далі був виступ в Костополі, двічі ми приймали участь на фестивалі «Бурштиновий шлях» та неодноразово на фестивалі гумору в Ноблі. І скрізь ми дуже гарно себе показали, глядачі приймали нас на «ура». Запрошували нас і в Київ, але, у нас тоді не заладилось з транспортом, тож виступити на столичній сцені, на жаль, не вийшло. Знають про наш колектив і в Польщі, адже в Вичівку приїжджав професор Варшавського університету мистецтв, відомий етнолог Анджей Беньков-

роботи на посаді завідувачою клубом, я була змушена розрахуватись за власним бажанням. Відповідно, через певні обставини, залишила і керівництво колективом. Однак, виступати і співати в ньому не перестала, бо ж у цьому колективі, як і в народній пісні – половина мого життя. На сьогоднішній день основний кістяк колективу становлять Галина Островська, Ніна Чугай, Інна Шкода, Євгенія Драка, Ольга Музичко,

діння Куста має виключно сварицевичське коріння, цей обряд колись проводили і в наших краях, зокрема, в Старих Конях та Вичівці. Причому, старші люди згадували, що у Вичівці Куста водили трохи не так, як у Сварицевичах. Наша колишня учасниця Марія Іванівна Хомич навіть його мелодію запам'ятала. Тож, ми по крупичках, з переказів наших вичівських старожилів, зібрали і відродили цей призабутий обряд. І тепер ми майже кожного року, на Трійцю, проводимо його і в себе вдома, і в інші села району нас запрошують. Адже, поскільки Ст.Коні нині не мають свого фольклорного колективу і, окрім Данії Чекуна, там про цей обряд не знають, то ми на Зарічненщині зараз єдині, хто вміє водити Куста...

– У Вас творча родина – у колективі співаєте Ви і Ваш чоловік. Можливо, і діти чи внуки слідуєть по Вашим стопам і теж співають?

– Син та дочка хоч і мають непогані вокальні дані, але не дуже хочуть цим займатися. А ось внуки, яких маю п'ятеро, мабуть, пішли по моїй стежині. Адже, троє з них люблять співати, зокрема двоє ходять у школу мистецтв. Так що в нас, дійсно, велика, співуча і творча родина...

...Поспілкувавшись з Ольгою Павлівною Войтович, розумієш, що поки є такі люди як вона, як її колеги по пісенному цеху, не зміліє духовна скарбниця народної душі українського поліського села.

Сергій ТИШКОВЕЦЬ

ПЕРШИЙ СКЛАД КОЛЕКТИВУ

Василь Войтович, Роман Музичко і я. Ще з нами часто виступають Раїса Місюра, Володимир Місюра, а також безмінною учасницею колективу є і Люба Місюра, але після смерті чоловіка вона наразі не співає. Зовсім недавно наш колектив брав участь у районному фестивалі колядок та щедрівок, де ми виступаємо кожного року. Щороку ходимо й колядувати на нашу вичівську церкву, не минаємо й місцевий будинок престарілих, де також ми часті гості і де нам дуже раді. Отак і співаєм вже 15 років поспіль – і собі на втіху, і для людей на радість...